

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เจตคติต่อการดูแลสุขภาพกับ
พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 *

**The Relationships between Personal Data, Attitude towards Health
Care and Self-Health Care Behaviors of Nursing Students
at Saint Louis College during Practice in the Maternal-Newborn
and Midwifery Nursing Practicum II**

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, ค.ด. **

Maleewan Lertsakornsiri, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เจตคติต่อการดูแลสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2558 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบสุ่มอย่างง่าย จำนวน 92 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หาค่าดัชนีความตรงได้ เท่ากับ 0.80 และค่าความเที่ยงได้ เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ เท่ากับ 4.09 อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลสุขภาพโดยรวม เท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะส่วนบุคคลเฉพาะอายุเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านความสำเร็จในชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2=22.51$) ส่วนเจตคติต่อการดูแลสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความสำเร็จในชีวิต และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.51, 0.47$ และ 0.39 ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับน้อยกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านการจัดการกับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.23$) จากผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาล มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพที่ดี โดยการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

คำสำคัญ: ลักษณะส่วนบุคคล เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ

* ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยเซนต์หลุยส์

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ แขวงยานนาวา เขตสาทร กทม.

Abstract

This study was a correlational research. The purpose of this study was to examine the relationships between personal data, attitude towards health care and self-health care behaviors of nursing students at Saint Louis College during practice in the maternal-newborn and midwifery nursing practicum II. The samples were 92 third year nursing students at Saint Louis College during the practice in the maternal-newborn and midwifery nursing practicum II in the second semester of the academic year 2015. The samples were selected by simple random sampling. The research tool was a questionnaire that included personal data, attitude towards health care, and the self-health care behavior. The questionnaire was validated by a group of 3 experts. Its content validity index (CVI) was 0.80 and the reliability was 0.93. The data were analyzed for frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square-test and Pearson product moment correlation coefficient. The results indicated that the third years nursing students had average scores for the attitude towards health care of 4.09, a good level, and the average scores of the self-health care behavior was 2.68, a moderate level. On the other hand, in the personal data only age had a statistically significant relationships with the self-health care behavior in successful life at $p < 0.01$ ($\chi^2 = 22.51$). The attitude towards health care was statistically significant at the positive moderate relationship with self-health care behavior of interpersonal relation of successful life with an overall of $p < 0.01$ ($r = 0.51, 0.47$ and 0.39 , respectively). However, the attitude towards health care was statistically significant at the positive low relationship with the self-health care behavior in stress management at $p < 0.05$ ($r = 0.23$). This study suggests that the important things of promoting self-health care behavior is by providing activities for the students in order to increase attitude towards health care for the good health.

Keywords: *personal data, attitude to health care, self-health care behaviors*

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นการจัดการศึกษาที่เตรียมพยาบาลให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการ และมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลตามลักษณะของวิชาชีพ วิชาชีพการพยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความปลอดภัยของผู้มารับบริการ นักศึกษาที่ก้าวเข้ามาสู่การศึกษาวิชาชีพการ

พยาบาลต้องปรับตัวต่อสภาพการเรียนการสอนที่มีลักษณะพิเศษ มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยตั้งแต่เช้าหรืออยู่เวรบาย-ดึก เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบชีวิตมนุษย์ ทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องมีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเอง และบุคคลอื่น ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลดูแลผู้ที่มีความเจ็บป่วยในสภาพต่างๆ ต้องมีความเสียสละ

รับผิดชอบ และต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูง นักศึกษาพยาบาลต้องฝึกฝนและควบคุมตนเองให้มีความรับผิดชอบสูง เสียสละ อดทน รู้จักแก้ปัญหา มีการตัดสินใจที่ถูกต้องรวดเร็ว เพื่อให้การพยาบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอื่นทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานในส่วนห้องคลอดซึ่งจัดได้ว่าเป็นภาวะที่ค่อนข้างวิกฤต การปฏิบัติงานต้องเผชิญกับความเจ็บปวด และความทุกข์ทรมานของผู้คลอด ความคาดหวังของผู้คลอดและญาติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อมารดาและทารกแรกเกิดขณะคลอด กลัวอันตรายที่ผู้คลอดจะได้รับ กลัวการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คลอดและญาติของผู้คลอด (วัจมาย สุขวนวัฒน์, 2553; มาลีวัล เลิศสาครศิริ, 2558) ขณะปฏิบัติงานนักศึกษาจะมีความรู้สึกตื่นเต้น วิตกกังวล เครียดและกลัว ทั้งยังเผชิญกับความตึงเครียดจากญาติผู้คลอด อาจารย์นิเทศ และงานที่ต้องรับผิดชอบ จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน คือ แบบแผนการนอนหลับ การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ แบบแผนการรับประทานอาหารเปลี่ยนไป รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ไม่เพียงพอ เป็นต้น การเรียนการสอนภาคปฏิบัติจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้น นักศึกษาพยาบาลจึงจำเป็นต้องมีการดูแลสุขภาพตนเอง เพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างสุดความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่3 ที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2557 ถึง เดือนเมษายน 2558 รวมทั้งสิ้น 155 ครั้ง จะมีนักศึกษาที่เข้ารับการรักษาโดยพบแพทย์ที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ 130 ครั้ง และได้รับยาจากศูนย์สุขภาพชุมชนที่วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ 25 ครั้ง (ศูนย์พัฒนานักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์, 2559)

ทั้งนี้เพนเดอร์ (Pender, 2011) กล่าวว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองเป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อมุ่งยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีโดยรวม ซึ่งพฤติกรรมกาดูแลตนเองที่นักศึกษาควรปฏิบัติ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโภชนาการ ควรรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ปรับปรุงลักษณะนิสัยการรับประทานอาหารให้เหมาะสม และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย 2) ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ควรแสดงออกถึงความสนใจ เอาใจใส่ต่อสุขภาพของตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สังเกตการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ 3) ด้านการทำกิจกรรมและการออกกำลังกาย ควรออกกำลังกายโดยใช้วิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งคงไว้ซึ่งความสมดุลของร่างกายขณะนั่งหรือยืน 4) ด้านการจัดการกับความเครียด ควรปฏิบัติกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกาย และจิตใจ 5) ด้านการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ควรมีการติดต่อกับกลุ่มคนในสังคม เพื่อประโยชน์ในการได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ และ 6) ด้านความสำเร็จในชีวิตแห่งตน ควรแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ มีความรู้สึกพอใจในชีวิต ความรู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง ตระหนักถึงการให้ความสำคัญกับชีวิต และมีการวางจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญว่าการดูแลสุขภาพเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะในความเป็นจริงการดูแลสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยหรือการดูแลสุขภาพให้แข็งแรงขึ้นอยู่กับตัวของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การจะพัฒนาสภาวะสุขภาพของบุคคลหรือนักศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ จะต้องส่งเสริมการดูแลสุขภาพตนเองเป็นสำคัญ และในการดูแลสุขภาพตนเองมีความสำคัญต่อภาวะสุขภาพที่ดีของนักศึกษา เพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ส่งผลให้มีสุขภาพที่ดีทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ

พฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษา อาทิเช่น ชาฮีน แนสซาร์ แอมเร และแฮมเดน-แมนซาวร์ (Shaheen, Nassar, Amre, & Hamden-Mansour, 2014) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมสุขภาพพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจอร์แดน ผลการศึกษาส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับอายุของนักศึกษา เพศ การจ้างงาน รายได้ของครอบครัว และการศึกษาของเนตรนภา กิจรุ่งพิพัฒน์ และอนุสรณ์ พันธุ์นิธิ์ (2555) เกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศ เพชรบุรี พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิฐานะต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรม การดูแลสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ไม่พบการศึกษาในนักศึกษาพยาบาลโดยเฉพาะขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าลักษณะส่วนบุคคล เจตคติต่อการดูแลสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล (อายุ เงินที่ได้รับสำหรับใช้จ่ายต่อเดือน และสถานที่พักอาศัย) เจตคติต่อการดูแลสุขภาพกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2

สมมติฐานการวิจัย

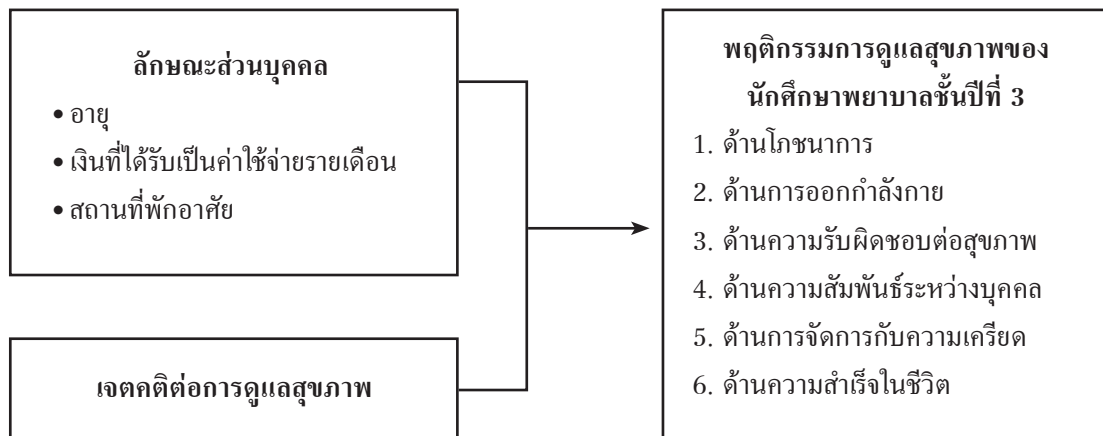
ลักษณะส่วนบุคคล (อายุ เงินที่ได้รับสำหรับใช้จ่ายต่อเดือน และสถานที่พักอาศัย) เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพตามแนวคิดของเพนเดอร์ (Pender, 2011) ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโภชนาการ 2) ด้านการออกกำลังกาย 3) ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 5) ด้านการจัดการกับความเครียด และ 6) ด้านความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในการวิจัยนี้สนใจที่จะศึกษาลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือน สถานที่พักอาศัย และเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 อย่างไร เนื่องจากเจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดจะเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในการทำงานใด ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้น (Ajzen, 2005) ดังการศึกษาของกิตติพัฒน์ สาขห้วยไพร (2552) ที่พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกองทัพเรือในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เจตคติต่อการสร้างเสริมสุขภาพ และการศึกษาของพิศมัย วังหมื่น (2552) ที่พบว่าความรู้และทัศนคติ การดูแลตนเองมีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลที่สนใจศึกษา ได้แก่ อายุ เงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือน และสถานที่พักอาศัย ดังการศึกษาของชาฮีน แนสซาร์ แอมเร และแฮมเดน-แมนซาวร์ (Shaheen, Nassar, Amre, & Hamden-Mansour, 2014) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมสุขภาพพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจอร์แดน ส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับอายุของนักศึกษา เพศ การจ้างงาน รายได้ของครอบครัว รวมถึงการศึกษาของ

เนตรนภา กิจรุ่งพิพัฒน์ และอนุสรณ์ พันธุ์นิธิ์ (2555) เกี่ยวกับภูมิสำเนาของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต

สารสนเทศ เพชรบุรี ดังนั้น จึงแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนาแบบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 118 คน ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ที่แผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด และแผนกหลังคลอดโรงพยาบาลกลาง และโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ภาคปลาย ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 92 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากตามรายชื่อนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาฝึกปฏิบัติพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2

2. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย และเต็มใจเข้าร่วมโครงการ โดยเซ็นใบ

ยินยอมในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent form) และได้รับการพิจารณาด้านจริยธรรมโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันเลขที่รับรอง E.015/2559 ณ วันที่ 1 เมษายน 2559

3. เครื่องมือวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน หาค่าดัชนีความตรง (Content validity index: CVI) เท่ากับ 0.80 และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานบริการสุขภาพมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 40 คน หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.93 แบบสอบถามมี 3 ส่วน ดังนี้ **1) ข้อมูลส่วนบุคคล** ประกอบด้วย เพศ อายุ นับถือ ศาสนา เงินที่ได้รับสำหรับใช้จ่ายรายเดือน เงินที่ใช้จ่ายรายเดือน และสถานที่พัก

อาศัย รวมจำนวน 6 ข้อ **2) แบบประเมินเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ** ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากแบบประเมินของวรรณวิมล เมฆวิมล (2553) จำนวน 20 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 10 ข้อ เชิงลบ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่เห็นด้วย **3) แบบประเมินพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ** ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลสุขภาพวัยรุ่นของมาลิวัล เลิศสาครศิริ (2557) ที่สร้างขึ้นจากแบบวัดแบบแผนการดำเนินชีวิตและนิสัยสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender, 2011) ประกอบด้วยแบบแผนการดำเนินชีวิต 6 ด้าน จำนวน 50 ข้อ คือ ด้านโภชนาการ จำนวน 12 ข้อ ด้านการออกกำลังกายจำนวน 6 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพจำนวน 5 ข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจำนวน 9 ข้อ ด้านการจัดการความเครียดจำนวน 11 ข้อ และด้านความสำเร็จในชีวิตจำนวน 7 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ 1 ไม่เคยปฏิบัติ ถึง 4 ปฏิบัติเป็นประจำ การแปลผลคะแนนได้กำหนดจากคะแนนเฉลี่ยของแบบประเมิน ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 3.00-4.00 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพดี คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.99 ระดับปานกลาง และคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.99 ระดับน้อย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 4-12 เมษายน 2559 โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15-20 นาที ภายหลังที่ตอบแบบสอบถามแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า

1. ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 87.00 (80 คน) นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 89.10 (82 คน) อายุ 20-22 ปี ร้อยละ 64.10 (59 คน) รองลงมาอายุ 23-25 ปี ร้อยละ 15.20 (14 คน) ส่วนใหญ่ได้รับเงินสำหรับใช้จ่ายรายเดือน จำนวนน้อยกว่า 4,000-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.40 (39 คน) รองลงมาจำนวนเงินมากกว่า 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.20 (37 คน) ส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินที่ได้หมดพอดี คิดเป็นร้อยละ 42.40 (39 คน) รองลงมาไม่มีเงินเหลือเก็บเป็นเงินออม ร้อยละ 28.30 (26 คน) ขณะที่เงินที่ใช้จ่ายรายเดือนไม่เพียงพอ ร้อยละ 23.90 (22 คน) สถานที่พักอาศัยส่วนใหญ่อยู่ห้องเช่า/คอนโดมิเนียม/อพาร์ทเมนต์ ร้อยละ 44.60 (41 คน) รองลงมาเป็นหอพักนักศึกษาภายในวิทยาลัย เซนต์หลุยส์ ร้อยละ 26.10 (24 คน) และหอพักนักศึกษาภายนอกวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ร้อยละ 18.50 (17 คน)

2. ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ เท่ากับ 4.09 อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลสุขภาพโดยรวม เท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับดี คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมา คือ ด้านความสำเร็จในชีวิต มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 อยู่ในระดับดีเช่นกัน คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.02 อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการออกกำลังกาย (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n = 92)

เจตคติและพฤติกรรมดูแลสุขภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ	4.09	0.38	ดี
พฤติกรรมดูแลสุขภาพ	2.68	0.28	ปานกลาง
- ด้านโภชนาการ	2.60	0.36	ปานกลาง
- ด้านการออกกำลังกาย	2.02	0.63	ปานกลาง
- ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ	2.37	0.53	ปานกลาง
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.21	0.40	ดี
- ด้านการจัดการความเครียด	2.87	0.42	ปานกลาง
- ด้านความสำเร็จในชีวิต	3.04	0.44	ดี

3. ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล (อายุ เงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือน และสถานที่พักอาศัย) กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ทั้งรายด้านและโดยรวมที่ได้จัดกลุ่มคะแนนเฉลี่ยในระดับดี ปานกลาง และน้อย ด้วยสถิติการทดสอบไคสแควร์ พบว่า เฉพาะอายุเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพด้านความสำเร็จในชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2=22.51$) (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 (n = 92)

พฤติกรรมดูแลสุขภาพ	อายุ (ปี)			เงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือน (บาท)			สถานที่พักอาศัย		
	χ^2	df	p-value	χ^2	df	p-value	χ^2	df	p-value
ด้านโภชนาการ	4.80	6	0.570	5.71	4	0.222	5.90	6	0.435
ด้านการออกกำลังกาย	8.02	6	0.237	1.45	4	0.836	5.78	6	0.448
ด้านรับผิดชอบต่อสุขภาพ	2.41	6	0.878	4.33	4	0.363	3.39	6	0.759
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	5.02	3	0.171	0.31	2	0.855	1.35	3	0.717
ด้านการจัดการความเครียด	6.13	3	0.105	0.32	2	0.852	2.99	3	0.393
ด้านความสำเร็จในชีวิต	22.51	6	0.001***	2.06	4	0.725	8.93	6	0.178
รวม	2.07	6	0.913	5.25	4	0.262	7.97	6	0.241

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการดูแลสุขภาพกับการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า เจตคติต่อการดูแลสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ได้แก่ ด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความสำเร็จในชีวิต และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.51, 0.47$ และ 0.39 ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับน้อยกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านการจัดการกับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.23$) (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตคติต่อการดูแลสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ($n=92$)

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ	เจตคติต่อการดูแลสุขภาพ
ด้านโภชนาการ	0.02
ด้านการออกกำลังกาย	0.07
ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ	0.19
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.51**
ด้านการจัดการความเครียด	0.23*
ด้านความสำเร็จในชีวิต	0.47**
รวม	0.39**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ด้านการออกกำลังกาย ทั้งนี้อาจจะเกี่ยวเนื่องจากการที่มีอุปสรรคในการออกกำลังกายไม่เพียงพอ สถานที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ นักศึกษาเหนื่อยล้ามากขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 เพราะการจราจรที่ติดขัดในช่วงเย็นขณะเดินทางกลับจากฝึกปฏิบัติงาน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก รวมถึงการปฏิบัติงานในเวรบ่าย-ดึก

ทำให้ไม่มีเวลาเท่าที่ควรในการออกกำลังกาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิวพร ทองสุข พรธวัช พุฒินะ และพิศสมัย อรทัย (2556) เกี่ยวกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมทุกชั้นปีอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการศึกษาของยีน ไชว (Chow, 2008) ที่ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองของนักศึกษาพยาบาลในการดูแลตนเองเพื่อการปฏิบัติดูแลผู้ป่วยในแคนาดาตะวันตก พบว่า นักศึกษา

ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในพฤติกรรม การดูแลตนเองและการส่งเสริมสุขภาพ แต่ก็ดูเหมือนว่าตารางเวลายุ่งเหยิงมักทำให้พวกเขาอ่อนล้าพักผ่อนไม่พอ ตื่นน้ำน้อย ขาดการออกกำลังกาย และไม่ได้ดูแลตนเองมากพอ การศึกษาของแนสซาร์ และชาฮีน (Nassar & Shaheen, 2014) เกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพนักศึกษาพยาบาลของมหาวิทยาลัยในจอร์แดนที่พบว่า คะแนนสูงสุด คือ การเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ และต่ำสุด คือ การออกกำลังกาย นอกจากนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของนิตยา ลิงหลิปี (2555) ที่พบว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสำนึกพิมพ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม แตกต่างจากการศึกษาของโฮเซนิ อาซคิโทเรบ โฮเซินแทกดิชิ วาร์แดนจานิ และราฟีอี (Hosseini, Ashktorab, Hossein Taghdisi, Vardanjani, & Rafiei, 2013) ที่ได้ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางประชากรบางประการของนักศึกษาพยาบาลในกรุงเตหะราน ปี 2013 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของการส่งเสริมสุขภาพพฤติกรรมในหมู่นักศึกษาที่แต่งงานแล้วสูงกว่าในหมู่นักศึกษาที่ยังโสด และเป็นนักศึกษาที่ศึกษาในระดับสูงขึ้นไป มีการรับผิดชอบสุขภาพเพิ่มขึ้น และการจัดการกับความเครียดลดลงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือนและสถานที่พักอาศัย จากผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา คำพึงพร และสุภาพร แซ่ฉั่ว (2550) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายรายเดือนต่างกัน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพที่แตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริโภคอาหารและยา ด้านการออกกำลังกาย ด้านการพักผ่อน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการตรวจรักษาสุขภาพ และด้านการจัดการความเครียด เช่นเดียวกับการศึกษาของเนตรนภา กิจรุ่งพิพัฒน์ และ

อนุสรณ์ พันธุ์นิธิ์ (2555) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพทั้ง 5 ด้าน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า เฉพาะอายุเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านความสำเร็จในชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะนักศึกษากลุ่มตัวอย่างบางส่วนจะเป็นผู้มีอายุมาก มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วระดับหนึ่ง จึงค่อนข้างมีวุฒิภาวะ ดังนั้น อายุจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับการศึกษาของชาฮีน แนสซาร์ แอมเร และแฮมเดน-แมนซอร์ (Shaheen, Nassar, Amre, & Hamden-Mansour, 2014) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการส่งเสริมสุขภาพพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจอร์แดน ซึ่งผลการศึกษาลักษณะหนึ่งเกี่ยวข้องกับอายุของนักศึกษา เพศ การจ้างงาน และรายได้ของครอบครัว

เจตคติต่อการดูแลสุขภาพที่ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการดูแลสุขภาพอยู่ในระดับดี มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 2 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความสำเร็จในชีวิต และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับน้อยกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านการจัดการกับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ซึ่งได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพมาแล้วระยะหนึ่ง ตั้งแต่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้รับการหล่อหลอมมาตลอด จึงมีผลทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ ซึ่งเจตคติต่อการดูแลสุขภาพที่ดีของนักศึกษาจะเป็นเครื่องทำนายว่า นักศึกษาจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองที่ดีด้วย ดังนั้น จึงพบว่าเจตคติต่อการดูแลสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแล

สุขภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของกิงดาว รัตนเวชชัย
วิมล (2551) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมสุขภาพของผู้มารับบริการทางการแพทย์ ได้แก่
อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และทัศนคติต่อพฤติกรรม
สุขภาพ เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพัฒน์ สา่งห้วยไผ่
(2552) ที่พบว่า เจตคติต่อการสร้างเสริมสุขภาพ เป็น
ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสร้างเสริม
สุขภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัด
กองทัพเรือในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 รวมถึงการศึกษาของพิศมัย วังหมื่น (2552)
เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพตนเองของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดขอนแก่น โดยพบว่า ความรู้และทัศนคติการดูแล
ตนเองมีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพตนเอง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพด้านโภชนาการ การออกกำลังกาย ความรับผิดชอบต่อสุขภาพ และการจัดการความเครียดมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงควรสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ คำแนะนำ ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ รูปแบบกิจกรรมควรมีลักษณะเป็นรูปธรรมที่นักศึกษาสามารถลงมือปฏิบัติได้ โดยจัด 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ มีลักษณะต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการบดี และท่าน
อธิการิณี วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ได้กรุณาส่งเสริมและ
สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา คำพึงพร และสุภาพร แซ่น้าว. (2550). พฤติกรรม การดูแลสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม (วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสาธารณสุข ชุมชน). นครปฐม: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

กิตติพัฒน์ สาภักย์ไพโร. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กิ่งดาว รัตนเวชชัยวิมล. (2551). พฤติกรรมสุขภาพของ
ผู้มารับบริการทางการแพทย์ กรณีศึกษา กองแพทย์
หลวง พระบรมราชวัง (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

นิตยา สิงหสิลี. (2555). พฤติกรรมการดูแลสุขภาวะของ
บุคลากรจากมลภาวะในสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เนตรนภา กิจรุ่งพิพัฒน์ และอนุสรฯ พันธุ์นิธิร์. (2555).
พฤติกรรมและการดูแลสุขภาพของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
(รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิศมัย วังหมื่น. (2552). ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มาลีวัล เลิศสาครศิริ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่าง
ครอบครัวเข้มแข็ง ต้นทุนชีวิตกับพฤติกรรมการ

- ดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสหศึกษา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15 (3), น. 209-217.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ. (2558). ความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษาพยาบาลขณะฝึกปฏิบัติงานห้องคลอด. *วารสารเกื้อการุณย์*, 22 (1), น.7-16.
- วรรณวิมล เมฆวิมล. (2553). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิจัย สุขานวัฒน์. (2553). การพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี (รายงานผลการวิจัย). สราษฏร์ธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี สถาบันบรมราชชนก.
- ศูนย์พัฒนานักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์. (2559). ข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ประจำปีการศึกษา 2558. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเซนต์หลุยส์.
- คิภาพร ทองสุข, พรรณวดี พุฒวัฒน์ และพิศสมัย อรทัย. (2556). พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลรามธิบดี. *Rama Nurs J*, 18 (2), pp. 178-189.
- Ajzen, I. (2005). *Attitudes, personality, and behavior* (2nd ed.). Milton-Keynes England: Open University Press/McGraw-Hill.
- Chow, J. (2008). Self-care for caring practice: Student nurses' perspectives. *International journal for human caring*, 12(3), pp. 31-37.
- Hosseini, M., Ashktorab, T., HosseinTaghdisi, M., Vardanjani, A.E., & Rafiei, H. (2015). Health-promoting behaviors and their association with certain demographic characteristics of nursing students of Tehran City in 2013. *Global Journal of Health Science*, 7(2), pp. 264-272.
- Nassar, O.S., & Shaheen A.M. (2014). Health-promoting behaviors of University nursing students in Jordan. *Health*, 6(1), pp. 2756-2763.
- Pender, N.J. (2011). *Health promotion in nursing practice* (6th ed.). New Jersey: Pearson.
- Shaheen, A.N., Nassar, O.S., Amre, H.M., & Hamden-Mansour, A.M. (2014). Factors affecting health-promoting behaviors of University students in Jordan. *Health*, 7(1), pp. 1-8.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harter & Row.